

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/17/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713216083
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6713216083.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., vo veci starostlivosti o maloletú T. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva, dieťa rodičov matky T.. O. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., G. XX a otca M.. Z. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., I. č. X, v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej Ivane, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 7P/27/2013-43 z 09. 12. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti otca maloletej prispievať na jej výživu sumou 50 Eur mesačne od 02. 12. 2012 k rukám matky, vo výroku o výške a splátkach zročného výživného za obdobie od 02. 02. 2012 do 31. 12. 2013, vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol a vo výroku o trovách konania, potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

V konaní začatom na návrh matky 24. 09. 2013 okresný súd zveril maloletú T. O. do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej T. výživným vo výške 50 Eur mesačne od 02. 12. 2012 (od narodenia dcéry) k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Zročné výživné za obdobie od 02. 02. 2012 do 31. 12. 2013 ustálil sumou 1.150 Eur, ktorú povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 100 Eur od právoplatnosti rozsudku pod následkami straty výhody splátok. Návrh matky, ktorá sa domáhala určenia výživného v sume po 150 Eur mesačne, čiastočne zamietol. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Pre účely rozhodnutia mal okresný súd zistené, že rodičia maloletej T. nie sú manželia. Od narodenia sa o dieťa stará matka za pomoci svojich rodičov. Otec záujem o zverenie dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti ani nemá. Pomery u matky maloletej v rodinnom dome rodičov aj v byte na ulici G. XX v V. sú vyhovujúce. Za primerané výživné veku dieťaťa, jeho odôvodneným potrebám a príjmom rodičov, s ohľadom na ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca považoval sumu 50 Eur mesačne, ktorá suma spolu s podielom starostlivosti zo strany matky a rodinnými prídavkami postačuje na krytie základných potrieb maloletej. Výšku zročného (zameškaného) výživného určil násobkom sumy 50 Eur a počtom mesiacov, odkedy určil otcovi vyživovaciu povinnosť (23 mesiacov x 50 Eur = 1.150 Eur). V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že otcovi povolil splácať zameškané výživné v mesačných splátkach po 50 Eur od právoplatnosti rozsudku spolu s bežným výživným pod následkami straty výhody splátok.

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“).

Odvolanie proti rozsudku podala len matka maloletej. Nesúhlasila s výškou výživného určeného prvostupňovým súdom s tvrdením, že suma 50 Eur od otca nie je postačujúca na zabezpečenie potrieb maloletej T.. Otec sa o dcéru absolútne nezaujíma. Všetky potreby maloletej od jej narodenia zabezpečuje matka zo svojho príjmu a príspevku pri narodení dieťaťa od štátu. Štátny príspevok nepokryl ani základnú detskú výbavičku. Dieťa rýchlo rastie. Často musí matka kupovať nové oblečenie. Výdavky na obuv sú vysoké. Pre zdravý vývoj dieťaťa je potrebné zabezpečiť primerane kvalitnú stravu. Súd nemal zohľadniť všetky otcom tvrdené výdavky. Otec dieťaťa by mohol šetriť na nákladoch dochádzky do zamestnania, pokiaľ by dochádzal hromadným dopravným prostriedkom, zvolil výhodnejší program na telefonovanie, rozumne čerpal úvery od banky a nie od nebankových subjektov na vysoké úroky. Otec nepreukázal, že má na syna C. L. určenú vyživovaciu povinnosť vo výške 60 Eur mesačne. Synovi venuje oveľa väčšiu pozornosť a záujem než dcére. Životná úroveň otca je vysoká a maloletá Ivana má právo podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu tak, že otcovi určí výživné sumou 150 Eur mesačne od narodenia dieťaťa.

Kolíznym opatrovníkom ani otec maloletej sa k odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Kópiou rodného listu maloletej T. vystaveného 13. 02. 2013 je preukázané tvrdenie matky, že rodný list dieťaťa bol vystavený s odstupom času skoro jedného roka od jeho narodenia. Napriek tomu, že matka už mala vo februári 2013 k dispozícii rodný list dieťaťa, návrh na určenie výživného v prospech maloletej proti otcovi podala na súd až 24. 09. 2013. Na výzvu súdu, aby zdôvodnila čas podania návrhu uplynulý od narodenia dieťaťa, matka uviedla, že až po začatí konania o určenie otcovstva uznal otec otcovstvo na matrike vo februári 2013. V tom čase matka dieťaťa ešte študovala, mala zdravotné problémy ona aj dcéra, z tohto dôvodu podala návrh na určenie výživného s takým oneskorením.

Podľa § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd matkou udávané dôvody na začatie súdneho konania s odstupom času 1,5 roka od narodenia dieťaťa uznal za dôvody hodné osobitného zreteľa a vyživovaciu povinnosť navrhovateľa určil odo dňa narodenia dieťaťa XX. XX. XXXX. Otec maloletej proti rozhodnutiu okresného súdu žiadnym spôsobom nenamietal a odvolací súd sa zaoberá dňom začatia súdneho konania len z dôvodu namietanej výšky súdom určeného výživného (ako bude zdôvodnené nižšie).

Zákon o rodine neurčuje konkrétnu výšku výživného (okrem minimálneho, ktoré je každý rodič bez ohľadu na svoje možnosti a schopnosti povinný platiť), stanovuje iba kritériá, z ktorých má súd rozhodujúci o vyživovacej povinnosti povinného rodiča vychádzať. V § 62 ods. 1 Zákona o rodine je určený základ nároku dieťaťa na výživné od svojho rodiča až do doby, kým nie je schopné samé sa živiť a v odseku 2 tohto zákonného ustanovenia je určená rodičom povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov s výslovným zakotvením, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd prihliadať podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. V § 62 ods. 5 prikazuje Zákon o rodine súdu, aby nebral do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Výšku výživného reguluje Zákon o rodine aj v § 75 ods. 1 odôvodnenými potrebami oprávneného.

Okresný súd pri určení výživného zo strany otca vzal do úvahy všetky kritériá a výživné na maloletú T. určil v rozsahu zodpovedajúcim potrebám maloletého dieťaťa a schopnostiam a možnostiam oboch

rodičov. O maloletú T. sa matka stará spoločne so svojimi rodičmi, u ktorých matka s dcérou v pracovné dni v týždni prebýva a cez víkend býva matka s maloletou T. v byte svojich rodičov na ulici G. XX v V.. Dieťa nenavštevuje jasle, nemá opatrovatelku, ktorej by matka za opatrovanie platila. Starým rodičom maloletej matka podľa vlastného tvrdenia prispieva iba symbolickou sumou 50 Eur mesačne za výkon starostlivosti o dieťa. Matke je vyplácaný rodičovský príspevok v sume 199,60 Eur mesačne a prídavky na dieťa vo výške 23,10 Eur mesačne. Okresnému súdu oznámil zamestnávateľ matky priemerný netto zárobok matky za obdobie od októbra 2012 do septembra 2013 sumou 491,24 Eur. Súčet týchto súm je 713,94 Eur. Tento príjem má k dispozícii matka pre seba a maloletú T. z dôvodu, že žiadnu inú vyživovaciu povinnosť nemá.

Príjem otca za rovnaké obdobie podľa správy jeho zamestnávateľa je 1.059 Eur mesačne. Na rozdiel od matky otec dochádza do zamestnania zo J. do Banskej Bystrice a má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi C. L. vo veku vyše 16 rokov. Pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti otca vzal okresný súd podľa dôvodov rozhodnutia do úvahy len jeho vyživovaciu povinnosť k synovi C., výdavky na dochádzku do zamestnania a úhradu jeho osobných potrieb. Neprihliadol na žiadne nevýhodné úvery, pred splátkami ktorých má výživné prednosť, ako na to správne poukazuje matka v odvolaní. S rozhodnutím okresného súdu o výške výživného 50 Eur mesačne na dvojročné dieťa, ktorého matka okrem rodičovského príspevku a prídavkov na dieťa poberá aj mzdu skoro 500 Eur mesačne, sa odvolací súd stotožňuje. Bolo potrebné zohľadniť aj tú skutočnosť, že okrem bežného výživného 50 Eur mesačne bude podľa rozhodnutia okresného súdu otec povinný splácať dlžné výživné 1.150 Eur od právoplatnosti rozsudku v mesačných splátkach po 100 Eur, teda spolu bude dostávať matka až do splatenia dlžného výživného od otca sumu 150 Eur. Omyl okresného súdu v dôvodoch rozhodnutia, kde uviedol, že otec bude splácať dlžné výživné po 50 Eur mesačne, nemá vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia okresného súdu z dôvodu, že súd je podľa § 156 ods. 4 O. s. p. viazaný výrokom rozhodnutia, ktorý vyhlásil. Odo dňa právoplatnosti rozhodnutia sa suma určená na úhradu potrieb otca zníži o 150 Eur mesačne, nielen o výšku bežného výživného 50 Eur mesačne. Určenie výživného spätne za dlhé obdobie je vždy veľkým zásahom do majetkovej sféry povinnej osoby. Práve z tohto dôvodu núti zákon osobu oprávnenú prijímať výživné, aby návrh na určenie výživného za dobu minulú sa podával len v skutočne odôvodnených prípadoch hodných osobitného zreteľa. Určenie výživného spätne za 23 mesiacov, pri ktorom vzniklo vysoké zročné výživné, bolo skutočnosťou, na ktorú odvolací súd pri úvahách, či bolo výživné určené v správnej výške, vzal zreteľ.

Odvolací súd považuje za prirodzené, že na syna C. vo veku 16 rokov prispieva otec výživným vo vyššej sume, než na dcéru vo veku dvoch rokov z dôvodu, že ich životné potreby sú úplne odlišné.

Odvolanie matky nebolo dôvodné, preto odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, v ktorej rozhodol okresný súd o vyživovacej povinnosti otca a v závislom výroku o trovách konania potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania žiaden z účastníkov podľa § 151 ods. 1 O. s. p. nepožadoval. Tomu zodpovedá výrok odvolacieho súdu, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.